Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0515U000779

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-10-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борзих Олександр Іванович
2. Borzykh Oleksandr

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-10-2015

Спеціальність за освітою: 7.09010104

Місце роботи здобувача: Інститут захисту рослин Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 03022, м.Київ-22, вул.Васильківська,33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут захисту рослин Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 03022, м.Київ-22, вул.Васильківська,33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Екологічні основи регуляції шкідливих організмів в агроценозах основних польових культур.

2. Ecological basis of regulation of pests in agrocenoses of main field crops.

Реферат/анотація:

1. У роботі представлено екологічні основи регуляції поширених та карантинних шкідливих організмів в агроценозах польових культур шляхом їх моніторингу, встановлення чинників надмірного розвитку і поширення в Україні та розкрито нові шляхи їх обмеження в агроекосистемах. Наведено результати досліджень змін кліматичних умов в Україні та їх впливу на поширеність шкідливих організмів в агроценозах. Визначено, що із збільшенням суми активних температур дедалі більшого поширення набувають небезпечні хвороби польових культур, до яких належать: септоріоз, кореневі гнилі, борошниста роса піренофороз, бура іржа, які здатні істотно знижувати урожайність культур та якість продукції рослинництва і посилювати біологічне забруднення агроекосистем. Досліджено поширення фітофагів польових культур. Встановлено, що за істотного потепління в Україні зони екологічного оптимуму різних домінантних видів фітофагів розширюються на північ. Це призводить до перебудови видової структури домінуючих ентомокомплексів, а

саме - до зростання чисельності і шкідливості клопа-черепашки в поліських і лісостепових районах України. Здійснено моніторинг обмежено поширених на території України карантинних видів шкідливих організмів польових культур. Виявлено 12 видів бур'янів, серед яких на особливу увагу заслуговують: амброзія полинолиста, гірчак повзучий, сорго алепське, ценхрус якірцевий, паслін колючий, повитиці - звичайна, льонова, польова і конюшинна, європейська, одностовпчикова, Лемана; 4 види хвороб: пасмо льону, рак картоплі, глободероз картоплі, ризоманія буряку цукрового; 5 видів шкідників: західний кукурудзяний жук, картопляна міль, південноамериканська томатна міль, бавовникова (тютюнова) білокрилка, західний квітковий трипс. Визначено, що пожвавлення торгівлі та завезення насіння з інших країн сприяє проникненню на територію держави карантинних видів ризоманії, південної американської томатної молі, західного квіткового трипса та тютюнової білокрилки, а послаблення карантинних заходів на рівні держави призводить до стрімкого розповсюдження обмежено поширених шкідливих організмів: амброзії полинолистої, гірчака повзучого, пасма льону, золотистої картопляної нематоди, західного кукурудзяного жука. Рекомендовано для обмеження шкідливості ґрунтових фітофагів та збудників хвороб, що зберігаються на насінні і в ґрунті, обов'язкову передпосівну обробку насіння захисно стимулюючими композиціями препаратів.

2. In the dissertation the ecological basis of the regulation of pests in field crops' agrocenoses by monitoring common and quarantine pests as well as establishing the causes of their excessive development and spreading in Ukraine and revealing new ways to limit their amounts in agricultural ecosystems were shown. The results of research of Climate change in Ukraine and their impact on the distribution of pests in agrocenoses were shown. The increasing of the sum of active temperatures caused spreading such dangerous diseases of field crops as septoria, root rot, powdery mildew pyrenophora and brown rust. Those diseases can significantly reduce yield and quality of plant products and cause increasing of biological contamination of agroecosystems. Distribution of phytophages of field crops was investigated. Established that zones of ecological optimum of various dominant species of phytophages are expanding northward because of significant warming in Ukraine. This leads to the alteration of the species' structure of dominant entomological complexes, namely population growth and warmness of chinch in Polissya and Forest-Steppe districts of Ukraine. The monitoring of limitedly widespread on the territory of Ukraine species of quarantine pests of field crops was carried out. It was found 12 species of weeds, among which deserve special attention: Ambrosia artemisifolia L., Acroptilon repens L., Sorghum halepense (L.) Pers., Cenchrus pauciflorus Benth., Solanum rostratum Dunal, and Cuscuta spp. (C. europeae, C. epilinum Weihe, C. campestris, C. trifolii, C. monogyna, C. Lehmanniana); 4 types of diseases: Mycosphaerella linicola Naumov, potatoes cancer (Synchytrium endobioticum Percival), Potato Globodera spp. and Rhizomania of sugar beet (caused by Beet necrotic yellow vein virus); 5 kinds of pests: Western corn rootworm (Diabrotica virgifera virgifera Le Conte), potato tuber moth (Phthorimaea operculella Zell), South American Tomato Leaf Miner/Moth (Tuta absoluta Meyr.), Silverleaf whitefly (Trialeurodes tabaci Gen.) and western flower thrips (Frankliniella occidentalis (Pergande)). Determined that the revival of trade and import of seeds from other countries promotes penetration into the territory of quarantine species causes Rhizomania as well as South American Tomato Moth, western flower thrips and tobacco whitefly, and weakening internal quarantine measures causes the rapid spreading of not earlier widespread pests: Ambrosia artemisifolia L., Acroptilon repens L., Mycosphaerella linicola Naumov, potato golden nematode (Globodera rostochiensis (Wollenweber) Behrens Rol) and Western corn rootworm (Diabrotica virgifera virgifera Le Conte). For reducing the harm of soil phytophages and pathogens that are stored on the seeds and in the soil it is recommended mandatory pre-treatment of seed by protective stimulating compositions before sowing.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сайко Віктор Федорович
2. Saiko Victor

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.09, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стадник Анатолій Петрович
2. Стадник Анатолій Петрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 06.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демидов Олександр Анатолійович
2. Демидов Олександр Анатолійович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 05.05.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писаренко Павло Вікторович
2. Писаренко Павло Вікторович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Фурдичко Орест Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Фурдичко Орест Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.